

Tjetjenien inget Afghanistan

Inga likheter står att finna mellan det afghanska folkets befrielsekamp och tjetjenernas terrorism.

Jag läser i spalterna att riksdagsmän från samtliga riksdagspartier deltagit i en demonstration mot "Rysslands folkmord i Tjetjenien".

Inte någon av de deltagande riksdagsmännen fanns på plats när Natos bomber regnade över Jugoslavien. Inte någon av dem har gjort sig bemärkt med protester mot den totala etniska rensning som genomförts i Kosovo efter Natos seger och annektering av provinsen.

Naturligtvis kan man bara känna djup oro över vad som sker i Tjetjenien. Men att tala om ryskt "folk-mord" på tjetjener finner jag obalanserat. Problemet är ju inte bara de 200 000 som flytt undan ryska bomber nu. Under den tid Aslan Maschadov och de väpnade grupperingarna kontrollerat Tjetjenien har landets halva befolkning utvandrat till Ryssland och grannområdena.

Den pseudo-islamiska regimen har lyckats få praktiskt taget all normal ekonomisk verksamhet att avstanna och har sparkat muftin, de tjetjenska muslimernas legitima ledare. De har skapat en säregen kleptokrati, som i sista hand blivit beroende av subsidier från Saudiarabien, av terroristen Osama bin Laden samt av Jordanien. Utländska legosoldater har deltagit i de tjetjenska militära äventyren i bl a Dagestan. Ekonomin är numera rent parasitär och det är det ryska folket som betalar. Tjetjensk kontroll av vissa ryska banker anses ge illegala inkomster på omkring en halv miljard dollar om året, kontroll av viss oljehandel genom Tjetjenien ger 1,2 miljarder dollar och

tjetjenska beskyddarligor inbringar ytterligare en miljard dollar.

Samtidigt har Tjetjeniens oljeproduktion – 1997 låg den på två miljoner ton – nästan helt avstannat (96 000 ton under perioden jan–maj 1999). Tjetjensk knarkhandel inbringar enligt samma ryska källor 0,8 miljarder dollar om året. Även kidnappingsindustrin anses lönsam. Bara i år har tjetjener tagit över 600 ryska medborgare som gisslan. Totalt har 1 300 ryssar och västmedborgare tagits som gisslan av tjetjenska ligor de senaste tre åren. Ett par hundra hålls fortfarande av banditerna.

I ett tal nyligen nämnde president Jeltsin totalsiffran 1 580 personer som antalet civila offer för den tjetjenska terrorismen i den väg av bombdåd som gått över ryska federationen. Det var bombdåden i Moskva och Volgodonsk samt invasionen i Dagestan som fick den ryska opinionen att slutgiltigt vända sig mot tjetjenernas ledare.

USA:s "protester" mot Rysslands krig i Tjetjenien är ett spel för galleriet. USA:s chefsåklagare Janet Reno har uttryckligen meddelat sitt stöd åt Rysslands kamp mot terroristligor. Enligt FBI har bomberna som tidigare exploderat i ryska bostadshus i Moskva, Volgodonsk m fl haft kemiska likheter med de bomber som tidigare tillskrivits Osama bin Laden. Svårigheterna att bedriva humanitärt arbete och rädda de civila i krigets Tjetjenien beror ju inte heller på någon rysk grymhet, som medi-

erna älskar att framställa det. Den massaker som anställdes på ICRC-personal 1996, då sex sjukvårdare avrättades i sina sängar på ett sjukhus utanför Groznyj, var ett allvarligt memento. När sedan Internationella Röda korsets byggnader och alla tillgångar i huvudstaden Groznyj ödelades och plundrades av pseudo-islamisterna, beslutade organisationen att dra hem all sin personal från Tjetjenien. De jämförelser med afghanernas heliga krig mot den sovjetiska invasionen som gjorts av vissa sanslösa bedömare (professor Stefan Hedlund) haltar av flera skäl. Att jämföra Maschadovs mördarligor med det afghanska folkets tio år långa försvarskrig mot en främmande invasion är inte bara förolämpande mot afghanerna. Det är djupt okunnigt. Tjetjenien är en del av Ryssländska federationen och inte som Afghanistan en av hela världen erkänd självständig och neutral stat. Enligt ett avtal mellan Ryssland och Tjetjenien i Chasavjurt 1996 ska frågan om Tjetjeniens självständighet lösas i förhandlingar till år 2001.

Naturligtvis kan man ha synpunkter på hur de ryska ledarna har skött frågan. Några ryska bedömare anser att konflikten lättare hade kunnat hanteras om Tjetjenien blivit självständigt för länge sedan, medan de flesta tycks mena att Maschadov och de väpnade ligorna med sin politik knappast har förbättrat förutsättningarna för en självständig statlig existens, inom eller utom federationen.